



TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY



RPW/70307/2015 P
Data: 2015-11-09

Warszawa, dnia 6 listopada 2015 r.

Sygn. akt P 124/15

dot.: 11.510.1123.2015.MK

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2015 -11- 09
ZAL.	10 NR

Pan

Adam B O D N A R

Rzecznik Praw Obywatelskich

W ślad za pismem Trybunału Konstytucyjnego z 28 października 2015 r., przesyłam w załączeniu kopię stanowiska Prokuratora Generalnego z 4 listopada 2015 r., wyrażonego w sprawie pytania prawnego Sądu Rejonowego w Głubczycach II Wydział Karny, sygn. akt P 124/15 – do wiadomości.

Przewodniczący składu orzekającego

Małgorzata Pyziak-Szafnicka

Sędzia Trybunału Konstytucyjnego

Załącznik 1

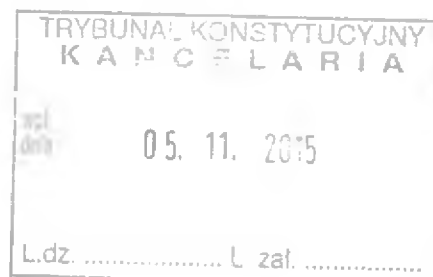


RZECZPOSPOLITA POLSKA
PROKURATOR GENERALNY

Warszawa, dnia 4 listopada 2015 r.

PG VIII TK 109/15

P 124/15



TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY

W związku z pytaniem prawnym Sądu Rejonowego w Głubczycach II
Wydział Karny:

„czy art. 271 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, ze zm.) - w zakresie w jakim dopuszcza stosowanie wobec tej samej osoby fizycznej, za ten sam czyn odpowiedzialności za przestępstwo i kary pieniężnej, o której mowa w art. 92a ust. 1 ustawy z dnia 06.09.2001 r. o transporcie drogowym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 poz. 1414 ze zm.) jest zgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 4 ust. 1 Protokołu nr 7 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz. U. z 2003 Nr 42 poz. 364) oraz art. 14 ust. 7 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych (Dz. U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167)”

- na podstawie art. 56 pkt 5 w związku z art. 82 ust. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1064) -

przedstawiam następujące stanowisko:

art. 271 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 ze zm.) oraz art. 92a ust. 1 w związku z art. 92a ust. 6 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2013 r., poz. 1414 ze zm.) - w zakresie, w jakim dopuszczają jednoczesne stosowanie wobec tej samej osoby fizycznej, za ten sam czyn polegający na poświadczeniu nieprawdy w liście przewozowym i innych dokumentach, odpowiedzialności karnej za przestępstwo z art. 271 § 1 ustawy - Kodeks karny oraz kary pieniężnej przewidzianej w art. 92a ust. 1 w związku z art. 92a ust. 6 ustawy o transporcie drogowym - są niezgodne z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, z art. 4 ust. 1 Protokołu nr 7 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonego dnia 22 listopada 1984 r. w Strasburgu (Dz. U. z 2003 r. Nr 42, poz. 364) oraz z art. 14 ust. 7 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, otwartego do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r. (Dz. U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167).

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 21 sierpnia 2015 roku (sygn. akt II K 61/15) Sąd Rejonowy w Głubczycach II Wydział Karny zwrócił się do Trybunału Konstytucyjnego z przedstawionym we wstępie pytaniem prawnym.

Pytanie skierowane zostało w związku z toczącym się postępowaniem karnym przeciwko Janowi Sz., oskarżonemu o to, że w dniu 14 października 2013 r. w Głubczycach, prowadząc działalność gospodarczą, poświadczył nieprawdę w wystawionym przez siebie dokumencie, stwierdzając, iż jego

pracownik zatrudniony w charakterze kierowcy przebywał na urlopie wypoczynkowym w okresie od godziny 14.00 w dniu 27 września 2013 r. do godziny 6.00 w dniu 14 października 2014 r., to jest o przestępstwo z art. 271 § 1 k.k.

Wobec Jana Sz. wszczęto najpierw postępowanie administracyjne, które zakończone zostało w dniu 16 grudnia 2013 r. wydaniem przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Transportu Drogowego decyzji o nałożeniu kary pieniężnej w kwocie 8 000 złotych na podstawie art. 92a ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2013 r., poz. 1414 ze zm.; dalej: ustawa o transporcie drogowym).

Wątpliwości Sądu pytającego wzbudziła dopuszczalność stosowania, wobec tej samej osoby fizycznej za ten sam czyn polegający na wystawieniu dokumentu poświadczającego nieprawdę, odpowiedzialności karnej za przestępstwo z art. 271 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 ze zm.; dalej: k.k.) oraz odpowiedzialności administracyjnej o charakterze sankcyjnym w postaci kary pieniężnej przewidzianej w art. 92a ust. 1 ustawy o transporcie drogowym.

W ocenie Sądu, kumulacja odpowiedzialności administracyjno - karnej i karnej narusza zasadę państwa prawa wyrażoną w art. 2 Konstytucji RP, będąc przejawem nadmiernego rygoryzmu prawnego. Sąd uważa ponadto, że mamy tu do czynienia z naruszeniem art. 4 ust. 1 Protokołu nr 7 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonego dnia 22 listopada 1984 r. w Strasburgu (Dz. U. z 2003 r. Nr 42, poz. 364; dalej: Protokół nr 7), zgodnie z którym nikt nie może być ponownie sądzony lub ukarany w postępowaniu przed sądem tego samego państwa za przestępstwo, za które został uprzednio skazany prawomocnym wyrokiem lub uniewinniony zgodnie z ustawą i zasadami postępowania karnego tego państwa. Sąd pytający zauważa przy tym, że - w świetle wykładni tego przepisu - chodzi tu o zachowania, które w systemie prawa krajowego nie muszą być zdefiniowane jako przestępstwo, a

pojęcie „postępowanie karne” należy definiować jako postępowanie „w sprawie karnej”.

Według Sądu, kumulatywne stosowanie sankcji w przypadku zbiegu odpowiedzialności za przestępstwo oraz odpowiedzialności administracyjnej narusza także art. 14 ust. 7 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, otwartego do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r. (Dz. U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167; dalej: Pakt), który stanowi, że nikt nie może być ponownie ścigany lub karany za przestępstwo, za które już raz został prawomocnie skazany lub uniewinniony zgodnie z ustawą i procedurą karną danego kraju.

W konkluzji uzasadnienia pytania prawnego Sąd zauważa, że administracyjno - karne charakter sankcji przewidzianej w art. 92a ust. 1 ustawy o transporcie drogowym sprawia, że równoległe stosowanie art. 271 § 1 k.k. może prowadzić do naruszenia zasady *ne bis in idem*, która wyraża zakaz podwójnego karania tej samej osoby za popełnienie tego samego czynu.

Dopuszczalność przedstawienia pytania prawnego zależy od spełnienia trzech przesłanek: podmiotowej, przedmiotowej i funkcjonalnej. W niniejszej sprawie spełniona jest przesłanka podmiotowa, albowiem pytanie zostało skierowane przez sąd (jak wymaga tego art. 193 Konstytucji RP). Zrealizowana została również przesłanka przedmiotowa, albowiem jako przedmiot kontroli zostały wskazane dwie normy, wyprowadzone z przepisów o randze ustawowej. Jedna z nich wynika z art. 271 § 1 k.k., druga - z art. 92a ust. 1 ustawy o transporcie drogowym. I choć Sąd *expressis verbis* formułuje pytanie w przedmiocie zgodności z przywołanymi wzorcami tylko w odniesieniu do art. 271 §1 k.k., to uznać należy, że miał również na uwadze art. 92a ust. 1 ustawy o transporcie drogowym, o czym świadczy zarówno kontekst, w jakim zostało postawione pytanie, jak i samo wskazanie tego przepisu ustawowego. Nie ulega bowiem wątpliwości, że, aby ocenić zarzut naruszenia zasady *ne bis in idem*, konieczna jest analiza obydwu przepisów przewidujących odpowiedzialność za

ten sam czyn (vide - wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 listopada 2010 r., sygn. akt P 29/09, OTK ZU nr 9/A/2010, poz. 104).

Odrębnej analizy wymaga spełnienie przez Sąd pytający przesłanki funkcjonalnej. Sąd uzasadnił wpływ odpowiedzi na pytanie prawne na rozstrzygnięcie toczącej się przed nim sprawy, stwierdzając, że może w niej dojść do kumulacji odpowiedzialności wobec tej samej osoby, bowiem oskarżony został już obciążony karą pieniężną w wysokości 8000 złotych na podstawie art. 92a ust. 1 w związku z art. 92a ust. 6 ustawy o transporcie drogowym i załącznikiem nr 3 do tejże ustawy (poz. 3.9.), a aktualnie pozostaje pod zarzutem popełnienia przestępstwa z art. 271 § 1 k.k.

Uzasadnienie sądu nie zawiera argumentacji wskazującej, w jaki sposób ewentualne orzeczenie Trybunału, stwierdzające niezgodność zaskarżonych przepisów z wzorcami kontroli wskazanymi w pytaniu prawnym, wywrze wpływ na sposób rozstrzygnięcia przez sąd toczącej się przed nim sprawy.

Z analizy pytania prawnego można jednak wyprowadzić wniosek, że w obecnym stanie prawnym sąd rozważa pociągnięcie oskarżonego do odpowiedzialności karnej za przestępstwo z art. 271 § 1 k.k., mimo uprzedniego obciążenia tego oskarżonego karą pieniężną za naruszenie warunków przewozu drogowego w postaci wystawienia dokumentu poświadczającego nieprawdę, zaś po ewentualnym wyroku Trybunału Konstytucyjnego stwierdzającym niezgodność z Konstytucją lub innymi wzorcami kontroli zaskarżonych przepisów będzie musiał oskarżonego uniewinnić.

Przedmiotem kontroli są zatem dwie normy wyprowadzone z przepisów o randze ustawowej: art. 271 § 1 k.k. oraz art. 92a ust. 1 ustawy o transporcie drogowym.

Zgodnie z treścią art. 271 § 1 k.k., „[f]unkcjonariusz publiczny lub inna osoba uprawniona do wystawienia dokumentu, która poświadcza w nim nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5”.

Z kolei art. 92a ust. 1 ustawy o transporcie drogowym stanowi, że „[p]odmiot wykonujący przewóz drogowy lub inne czynności związane z tym przewozem z naruszeniem obowiązków lub warunków przewozu drogowego, podlega karze pieniężnej w wysokości od 50 złotych do 10 000 złotych za każde naruszenie”.

Wykaz naruszeń obowiązków lub warunków, o których mowa w art. 92a ust. 1 wymienionej ustawy, oraz wysokości kar pieniężnych za poszczególne naruszenia określa załącznik nr 3 do ustawy (art. 92a ust. 6 ustawy o transporcie drogowym). W załączniku tym, pod pozycją 3.9., figuruje - jako forma naruszenia - „Umieszczanie w liście przewozowym i innych dokumentach danych i informacji niezgodnych ze stanem faktycznym”. Za naruszenie tego rodzaju obowiązku przewidziana jest we wskazanej pozycji załącznika kara pieniężna w wysokości 8000 złotych.

Sąd pytający jako wzorzec kontroli wskazał art. 2 Konstytucji RP i wywodzoną z tego przepisu zasadę *ne bis in idem*. Z utrwalonego orzecznictwa Trybunału wynika, że zasada ta należy do fundamentalnych zasad prawa karnego. Stanowi ona jeden z elementów demokratycznego państwa prawnego, urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej. Wynika ona, tym samym, jednoznacznie z art. 2 Konstytucji (vide - wyroki Trybunału Konstytucyjnego z: 8 października 2002 r., sygn. akt K. 36/00, OTK ZU nr 5/A/2002, poz. 63; 3 listopada 2004 r., sygn. akt K 18/03, OTK ZU nr 10/A/2004, poz. 103; 15 kwietnia 2008 r., sygn. akt P 26/06, OTK ZU nr 3/A/2008, poz. 42; 18 listopada 2010 r., sygn. akt P 29/09, op. cit.).

Trybunał zwracał uwagę, że „[w]szelkie odstępstwa od tej zasady, w szczególności zaś stworzenie organowi władzy publicznej kompetencji do dwukrotnego zastosowania środka represyjnego wobec tego samego podmiotu za ten sam czyn, stanowiłoby naruszenie regulacji konstytucyjnych” (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 listopada 2004 r., sygn. akt K 18/03, op. cit.). Wielokrotne karanie tej samej osoby za to samo zachowanie stanowi także

naruszenie zasady proporcjonalności reakcji państwa na naruszenie obowiązku prawnego (vide - wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 listopada 2010 r., sygn. akt P 29/09, op. cit.).

Trybunał podkreśla, że zasada *ne bis in idem* zawiera zakaz podwójnego karania tej samej osoby za ten sam czyn nie tylko w odniesieniu do wymierzania kar za przestępstwo, lecz także przy stosowaniu innych środków represyjnych, w tym sankcji karno - administracyjnych (vide - wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 września 2007 r., sygn. akt P 43/06, OTK ZU nr 8/A/2007, poz. 95).

Trybunał zaznaczał jednak przy tym bardzo wyraźnie, że o tym, iż została naruszona zasada *ne bis in idem*, nie świadczy sama możliwość pociągnięcia jednostki do odpowiedzialności w dwóch różnych postępowaniach. Uznawał bowiem na przykład, że pociągnięcie osoby do odpowiedzialności karnej za popełnienie przestępstwa nie zamyka drogi do pociągnięcia tej samej osoby za ten sam czyn do odpowiedzialności dyscyplinarnej (vide - wyrok z dnia 8 października 2002 r., sygn. akt K 36/00, op. cit.).

Zdaniem Trybunału, „procedura weryfikacji, czy określone przepisy naruszają zasadę *ne bis in idem* z punktu widzenia zakazu dwukrotnego (wielokrotnego) pociągania do odpowiedzialności karnej za to samo zachowanie, powinna przebiegać dwuetapowo. Po pierwsze, należy ustalić, czy określone środki przewidziane przez ustawodawcę jako reakcja na określone zachowanie jednostki mają charakter represyjny. Po drugie, jeżeli dwa lub więcej środków mają taki charakter, konieczna jest weryfikacja, czy realizują one te same, czy odmienne cele. Realizacja identycznych celów przez różne środki o charakterze represyjnym winna co do zasady prowadzić do wniosku o naruszeniu zasady *ne bis in idem*, wynikającej z art. 2 Konstytucji” (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 października 2014 r., sygn. akt P 50/13, OTK ZU nr 9/A/2014, poz. 103).

W niniejszej sprawie nie budzi wątpliwości karny charakter odpowiedzialności za przestępstwo z art. 271 § 1 k.k. W związku z tym, aby ocenić zgodność wskazanych przepisów z przywołanymi wzorcami kontroli, należy przede wszystkim ustalić, czy kara pieniężna, określona w art. 92a ust. 1 w związku z art. 92a ust. 6 ustawy o transporcie drogowym wraz załącznikiem nr 3 do tejże ustawy (pod pozycją 3.9.), jest środkiem o charakterze represyjnym.

Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie dokonywał analizy różnych regulacji prawnych w celu stwierdzenia, czy mają one charakter represyjny, a zatem czy przewidują poddanie obywatela jakiejś formie ukarania lub jakiejś sankcji. Powoływał się przy tym (m.in. w wyrokach z: 21 października 2014 r., sygn. akt P 50/13, op. cit.; 21 kwietnia 2015 r., sygn. akt P 40/13, OTK ZU nr 4/A/2015, poz. 48) na bogate orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (m.in. wyroki z: 8 czerwca 1976 r. w sprawie Engel i inni przeciwko Holandii, nr 5100/71, 5101/71, 5102/71, 5354/72 i 5370/72, pkt 82, Lex nr 80797; 25 sierpnia 1987 r. w sprawie Lutz przeciwko Niemcom, nr 9912/82, pkt 54, Lex nr 81036; 22 maja 1990 r. w sprawie Weber przeciwko Szwajcarii, nr 11034/84, pkt 31-34, Lex nr 81103), a także na dorobek Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (por. wyrok z dnia 5 czerwca 2012 r. w postępowaniu dotyczącym Łukasza Marcina Bondy, sygn. akt C - 489/10, pkt 37 i 39, Lex nr 1164162), z których wynikają trzy podstawowe kryteria stosowane przy ustalaniu karnego charakteru odpowiedzialności, a mianowicie: kwalifikacja prawna naruszenia w prawie krajowym, charakter naruszenia oraz charakter i stopień rygoryzmu sankcji, która grozi zainteresowanemu.

Aby ustalić, czy określony rodzaj odpowiedzialności ma charakter represyjny, istotne jest stwierdzenie, czy charakter norm regulujących określony rodzaj odpowiedzialności jest taki, że istnieje konieczność zastosowania do tejże odpowiedzialności gwarancji konstytucyjnych dotyczących odpowiedzialności karnej. Zasadnicze znaczenie w tym zakresie pełni funkcja określonych środków

prawnych, a także stosowanie tychże środków na podstawie indywidualnej, jednostkowej winy sprawcy. Trybunał Konstytucyjny zwracał uwagę, że „dla określenia charakteru konkretnej instytucji prawnej istotne znaczenie ma nie sama jej nazwa, lecz treść, którą ustawodawca z nią wiąże” (wyrok z dnia 10 grudnia 2002 r., sygn. akt P 6/02, OTK ZU nr 7/A/2002, poz. 91).

Z punktu widzenia Konstytucji zasadnicze znaczenie ma zatem nie tyle „nazwa” danego postępowania, ile stwierdzenie, czy ze względu na charakter norm prawnych, regulujących to postępowanie, istnieje konieczność zastosowania do nich konstytucyjnych gwarancji dotyczących odpowiedzialności karnej. Rozumienie pojęcia „odpowiedzialność karna” na poziomie konstytucyjnym jest niezależne od treści przypisywanych mu w ustawodawstwie zwykłym. „Definiując to pojęcie na płaszczyźnie konstytucyjnej, nie można zatem odwoływać się wprost do elementów wyróżniających ten rodzaj odpowiedzialności na płaszczyźnie ustawowej. Taki zabieg umożliwiłby bowiem omijanie gwarancji konstytucyjnych odnoszących się do odpowiedzialności represyjnej poprzez formalne kwalifikowanie jej w ustawie jako inny niż karna rodzaj odpowiedzialności” (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 kwietnia 2011 r., sygn. akt P 90/08, OTK ZU nr 3/A/2011, poz. 21).

W konsekwencji Trybunał Konstytucyjny przyjmuje, że przez przepisy represyjne należy rozumieć nie tylko przepisy karne *sensu stricto*, ale wszystkie przepisy o charakterze represyjnym, a więc te, których celem jest poddanie obywatela jakiejś formie ukarania (vide - wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 listopada 2010 r., sygn. akt P 29/09, op. cit.)

Kary administracyjne spełniają różne funkcje. Najczęściej wymienia się funkcje: restytucyjną, zabezpieczającą, kompensacyjną, prewencyjną i represyjną.

Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie zwracał uwagę na różnicę pomiędzy sankcjami karnymi a karami administracyjnymi. Zdaniem Trybunału,

„istotą sankcji karnych jest represja i prewencja, natomiast kar administracyjnych - oprócz celu restytucyjnego - także prewencja. Nie znaczy to oczywiście, że dane typy sankcji powinny spełniać tylko i wyłącznie te funkcje. To właśnie spełnianie wspomnianych funkcji przesądza jednakże o tym, czy dana sankcja jest ze swej istoty karna, czy administracyjna. Kara administracyjna nie jest, w myśl wskazanej koncepcji, odpłatą za popełniony czyn, lecz stanowi jedynie środek przymusu służący zapewnieniu realizacji wykonawczo - zarządzających zadań administracji. Cel wprowadzenia i funkcje, jakie pełni określona norma, stają się więc ważnym wyróżnikiem dającym odpowiedź na pytanie, z jaką normą mamy do czynienia” (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 kwietnia 2011 r., sygn. akt P 90/08, op. cit.).

Nie ulega wątpliwości, że określona w art. 92a ust. 1 w związku z art. 92a ust. 6 ustawy o transporcie drogowym kara pieniężna ma charakter represyjny, a więc pełni funkcję typową dla odpowiedzialności karnej. Nie realizuje ona ani celu restytucyjnego (typowego dla sankcji administracyjnej), ani celu kompensacyjnego (związanego z cywilnoprawnym charakterem), lecz jest głównie odpłatą za popełniony czyn polegający na wystawieniu dokumentu poświadczającego nieprawdę. W danym przypadku nie służy ona zapewnieniu realizacji zadań wykonawczo - zarządzających administracji. Pełni, oczywiście, dodatkowo funkcję prewencyjną, ale - z drugiej strony - trudno sobie wyobrazić jakąkolwiek sankcję, która nie pełniłaby takiej funkcji.

Gdyby nawet przyjąć, że wspomniana kara pieniężna realizuje - poza celem represyjnym - inne jeszcze cele, to za niezbędne należałoby uznać przeprowadzenie analizy, czy zachowana została odpowiednia proporcja między środkami prawnymi realizującymi funkcje represyjne.

W załączniku nr 3 do ustawy o transporcie drogowym pod pozycją 3.9. ustawodawca przewidział „sztywną” karę pieniężną w wysokości 8000 złotych za naruszenie w postaci umieszczenia w liście przewozowym i innych dokumentach danych i informacji niezgodnych ze stanem faktycznym.

Z kolei art. 271 § 1 k.k. przewiduje za poświadczenie nieprawdy (co do okoliczności mającej znaczenie prawne) w dokumencie karę pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Trybunał Konstytucyjny w przywołanym już wcześniej wyroku z dnia 21 października 2014 r., sygn. akt P 50/13, zwrócił uwagę, że „treścią zakazu podwójnego karania wynikającego z art. 2 Konstytucji jest konieczność zachowania odpowiedniej proporcji między środkami prawnymi realizującymi funkcje represyjne. Kumulacja odpowiedzialności karnej z innymi rodzajami odpowiedzialności, realizującymi przynajmniej w pewnym zakresie, posiłkowo, uzupełniająco lub ubocznie, funkcję represyjną, nie może bowiem prowadzić do zastosowania wobec tej samej osoby za ten sam czyn różnych środków prawnych, których łączna represyjność wykracza poza dopuszczalny poziom karania wyznaczony przez zasadę proporcjonalności. W takim wypadku dochodzi do naruszenia zasady *ne bis in idem*” (op. cit.).

Treść przepisów, sankcjonujących naruszenie warunków przewozu drogowego w postaci poświadczenia nieprawdy w dokumentach, oraz ich stosowanie powinno stanowić rozsądny i wyważony kompromis między prewencją a proporcjonalną represją uwzględniającą skalę naruszenia obowiązku wynikającego z przepisów ustawy o transporcie drogowym. Instrumenty sankcjonujące naruszenie warunków przewozu drogowego mogą być ujęte w ramy jednego mechanizmu prawnego, jak również rozbite na dwie procedury (administracyjną i karną). Należy jednak pamiętać, że już samo rozproszenie procedur realizacji odpowiedzialności zwiększa represyjność, co nie pozostaje bez wpływu na ocenę całokształtu regulacji sankcjonujących poświadczenie nieprawdy w dokumentach.

Reasumując, stwierdzić należy, że art. 271 § 1 k.k. oraz art. 92a ust. 1 w związku z art. 92a ust. 6 ustawy o transporcie drogowym tworzą łącznie mechanizm prawny poddania osoby odpowiedzialności penalnej, który narusza

standardy art. 2 Konstytucji RP oraz art. 4 ust. 1 Protokołu nr 7 do Konwencji, a także art. 14 ust. 7 Paktu.

Z powyższych względów, przedstawiam stanowisko jak na wstępie.

z upoważnienia
Prokuratora Generalnego

Robert Hernand
Zastępca Prokuratora Generalnego